

Vooral yuppen willen graag 'parels op daken'

Architecten ontwerpen spannende daklandschappen

► Amsterdammers staan te springen om dakterrassen en Groningers bouwen zelfs hele huisjes op hun huis.

► Alleen de gemeenten doen vaak moeilijk over 'dakparels'.

DOOR LAURA VAN BAARS

LEIDEN. Luchtcastelen bouw je niet op wolken, maar op platte daken. Toen ingenieur Matthijs Bourdreuz vanaf een zolderraam uitkeek over de troosteloze bovenkant van Amsterdam-Oost, zag hij gebroken dakpannen, grind en afvoerbuizen en dacht: „Al die grijze daken bieden veel mogelijkheden.“ Bourdreuz ging aan de slag als ontwerper van dakterrassen.

Op dit moment is in het Centrum voor Architectuur en Stedenbouw (CAS) in Alphen aan de Rijn de rondreizende tentoonstelling Parels op het Dak te bezichtigen. Maquettes van glazen koepels, dakkapellen en penthouses bewijzen de stelling: moderne opbouw is geen vernieling maar juist verrassende stijlbreuk.

Toen de tentoonstelling enkele weken geleden in het Rijnländs Architectuur Platform (RAP) in Leiden stond, was er een debatavond over dakopbouw. De aanwezige architecten waren unaniem in hun oordeel: dakparels zijn mooi, ook al denken gemeenten daar soms anders over.

De Leidse architect Peter van Swieten wijst op een bouwtekening van de bovenkant van een oud grachtenpandje. „Ik heb de nok van het dak, waar de twee schuine dakdelen in een punt samenkomen, als het ware open geritst. Aan de voorkant is het dak nog dicht, maar aan de achterkant lopen de dakdelen uiteen. In die gapende ruimte leg je een plat dak. Zo ontstaat er een dakterras.“

Subtiel, slim en mooi, vinden de toekijkende architecten in de zaal van het RAP. Maar particulieren tonen nauwelijks belangstelling voor dakparels. „Zij weten gewoon niet wat er met een plat dak mogelijk is“, zegt een aanwezige. „Een ontwerp kost vaak al evenveel als een zelfgemaakt huisje op het dak“, weer een ander. „Mensen timmeren liever zelf een hokje en doen dat vaak nog illegaal ook.“

Wie heeft er veel geld over voor een dakparel, een spectaculair ontwerp van een architect? Steden zijn afhankelijk van particulieren die hun huis willen verfraaien. In Leiden zijn die er maar weinig, zegt architect Kees Kingma. „De jaarlijkse vergunningaanvragen voor dakparels zijn op één hand te tellen.“

En als er een vergunningaanvraag binnenkomt, wordt deze vaak niet gehonoreerd door de gemeente.

Terrassenontwerper Bourdreuz ziet zijn plannen voor een dakterras ook vaak gedwarsboemd. „Soms vindt de gemeente dat het terras het daklandschap aantast. Dan gaat het dus niet door. Ik vind dat vreemd, want een dakterras zie je vanaf de straat bijna niet. Je moet altijd een meter binnen de dakrand blijven.“

Amsterdammers zitten desalniettemin te springen om dakterrassen. „In de Concertgebouwbuurt heeft de helft van de huizen er al een“, zegt Bourdreuz. „Maar ook in De Pijp, waar veel yuppen wonen, hebben wij het druk. Je zou misschien denken dat mensen in de grachtengordel juist dure dakterrassen willen, maar dat is niet het geval. Daar wonen oude rijken. Juist de jonge mensen die in korte tijd veel geld hebben verdiend, hebben er veel voor over.“ Een simpel dakterras kost al gauw 25.000 euro. „Maar als je iets bijzonders wil, zoals een bank die meedraait met de zon, een buitendouche of jacuzzi, dan loopt de prijs snel op.“

Nergens krijgt de bouw van de bovenstad zoveel kansen als in Gronin-

Dak van tango-centrum El Corte in Nijmegen. Foto ONSIA Architectuur

Een lighthouse in Groningen. Foto Christaan de Bruine

gen. Vinden de Leidse architecten. Dakparels zijn namelijk niet alleen kleine, slimme en mooie opbouwjes. In Groningen bouwen ze hele huizen bovenop platte daken. DAAD Architecten uit Beilen ontwikkelden kant en klare huisjes, lighthouses, van drie etages hoog, lichtgewicht en verplaatsbaar.

Aan de Rabenauptstraat zijn in 2005 de eerste vier lighthouses van Nederland geplaatst, huisjes van 56 vierkante meter met een onderliggend terras van 15 vierkante meter. Woonkamer, keuken, washol, slaapkamer, het zit er allemaal in. Qua stijl zijn het houten lighthouse en de onderliggende, bakstenen dertigjarige bouw volledig verschillend.

Of stijlbreuk mooi is, laat Bourdreuz liever over aan de smaak van zijn

klant. „Mijn klanten zijn bijna allemaal 35 jaar of jonger. Soms willen ze het terras heel 'strak' uitgevoerd, terwijl dat niet zo past bij het huis. Aan de andere kant maken wij vaak balustraden en relingen in de stijl van de rest van het huis, maar dat vinden mensen soms juist weer kitsch. Ik bekijk het dakterras zelf liever van binnenuit, dan van buitenaf. En dan ook nog eens driedimensionaal, vanuit de bovenste verdieping, door het dak, de lucht in.“

► Geïnteresseerd in de tentoonstelling Parels op het dak? Kijk op www.parelsophetdak.nl of pluk: sms 31891 naar 7585. Zelf ook een dakterras aanleggen? Kijk dan op www.dakterras.nl of pluk: sms 70755 naar 7585.